

Posudek vedoucí bakalářské práce

Autor: Simona KOZLOVÁ
Název: Děti zaškolené v pěti letech a jejich vývoj
Datum: 6. června 2013

Autorka bakalářské práce se zabývá tématem, které v nedávné minulosti vzbudilo v odborných kruzích živou diskusi. Jednalo se o to, že byl zákonně umožněn nástup do první třídy i těm dětem, které šesti let dovršily až v období od ledna – června následujícího kalendářního roku. Jedná se tedy o děti, které jsou při vstupu do školy pětileté. Cílem práce bylo zjistit, jak s odstupem času vnímají dnes již studenti svůj předčasný nástup do školy. I když předčasně zaškolení studenti, kteří v době svého nástupu do školy mohli podle staré legislativní úpravy dovršit šesti let pouze v daném kalendářním roce, tj. od září – prosince, práci lze chápat jako příspěvek k výše zmíněné diskusi.

Ústřední otázkou bylo, zda mělo předčasné zaškolení nějaký vliv na adaptaci dítěte na školní prostředí, zda a jaké potíže měly tyto děti v průběhu školní docházky a jak předčasně zaškolení s odstupem času vnímají svůj předčasný nástup do školy.

Vzhledem k tomu, že jako nešestileté nastupují do školy děti zejména kognitivně akcelerované často označované jako nadané, krátký teoretický vstup práce je zaměřen na charakterizování nadaného dítěte a zejména nadaného adolescenta, protože v tomto věku se sledování nadání nacházeli. Tato část práce by mohla být doplněna o subkapitolu o úskalích spojených s předčasným zaškolením dítěte, protože to byl také důvod výběru studentů.

V empirické části jsou formulovány tři výzkumné otázky: Jak s odstupem času vnímají studenti svůj předčasný nástup do školy? Jaké výhody a potíže vidí ve svém předčasném zařazení do školy? Jak se předčasně zaškolení studenti adaptovali na sociální prostředí a nároky školy? (str.21). Odpovědi na otázky autorka zjišťovala u tří respondentů adolescentního věku (dvě dívky, 1 chlapec), kteří v současné době studují vysoké školy a školu střední. Hlavní použitou metodou byly polostrukturované rozhovory, ve kterých byly otázky směřovány na minulost, přítomnost a budoucnost. Rozhovory byly zaznamenány, přepsány a jejich obsah analyzován. Východiskem pro analýzu se stala zakotvené teorie a kvalitativní přístup k datům, zejména otevřené kódování. Za vhodnou volbu považuji rozlišení otázek rozhovoru podle časové dimenze vzhledem k tomu, že autorka chtěla zjistit jak své předčasné zaškolení vnímali v průběhu školních let. Z přepisu rozhovorů a faktu doplňování rozhovorů plyne, že se autorka v průběhu zpracovávání práce seznamovala s jeho vedením a postupně získávala větší jistotu s dotazováním. Autorka analýzou zjištěných dat dospěla k závěru, že sledovaní studenti vnímají pozitivně své předčasné zaškolení, v sociální oblasti a v adaptaci na školu neudávají závažné problémy, ale jistý odstup od spolužáků je u nich konstatován dodnes. U sledovaného studenta autorka zjistila, že se u něho ve zvýšené míře

vyskytují problémy s učením a demotivace pro učení. Lze na základě rozhovoru odvodit možnou příčinu nebo lze tento fakt dávat do souvislosti spíše s věkem?

Závěr:

Autorka pracovala v průběhu tvorby práce systematicky, pravidelně konzultovala s vedoucí práce a vyhledávala relevantní literární zdroje. Oceňuji její snahu čerpat ze zahraničních pramenů a nespokojit se pouze s českými zdroji. V praxi se seznámila s metodou rozhovoru a následnou dílčí analýzou jeho obsahu. Práce přispívá do diskuse o možnosti předčasného zaškolení dětí pohledem, který je relativně u nás nový a který poskytuje údaje o zpětném vnímání této události dnes již studentů. Po formální stránce a z hlediska rozsahu splňuje práce požadavky kladené na bakalářskou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze 6. června 2013

doc. PhDr. Lenka Hříbková, CSc